

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 65

**з охорони праці
для персоналу стоматологічного кабінету**

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-I

І Н С Т Р У К Ц І Я № 65

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ СТОМАТОЛОГІЧНОГО КАБІНЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на працівників стоматологічних кабінетів, які у своїй роботі контактують з порожниною рота пацієнтів, його біологічними виділеннями (кров, гній, ротова рідина тощо).

1.2. До самостійної роботи допускаються особи, які мають фахову медичну освіту, пройшли медичний огляд (у разі необхідності) та не мають протипоказань, пройшли вступний та первинний інструктаж з охорони праці.

Перед початком виконання робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівник повинен пройти інструктаж для отримання I групи з електробезпеки.

1.3. Працівники повинні один раз на 6 місяців проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Один раз на рік працівники повинні проходити перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

1.5. Кожен працівник під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

– виконувати тільки ту роботу, яка передбачена його посадовою чи робочою інструкцією або доручена йому керівником;

– дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;

– не допускати відхилень від визначеного для кабінету режиму роботи з джерелами іонізуючого випромінювання;

– дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;

– знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;

знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;

– користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

1.7. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених колективним договором.

1.8. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

– підвищена напруга електричної мережі;

- підвищений рівень ультрафіолетового випромінювання;
- підвищена концентрація шкідливих хімічних речовин у повітрі робочої зони;
- підвищене нервово-емоційне напруження;
- біологічні виділення пацієнта;
- вимушена робоча поза;
- підвищені рівні шуму.

1.9. Прибирання стоматологічних кабінетів проводять вологим способом з використанням дезинфектантів не рідше 2 разів на день.

Генеральне прибирання кабінетів хірургічної стоматології виконується один раз на тиждень з застосуванням дезинфектантів (комплекс 6 % перекису водню і 0,5 % миючого засобу).

В кабінетах терапевтичної стоматології один раз на місяць необхідно проводити санітарну обробку всього приміщення, меблів і обладнання підкисленим розчином перманганату калію шляхом пульверизації чи протирання ганчіркою, змоченою в цьому розчині. Через годину після прибирання місця прибирання протираються насухо, використаний матеріал видаляється в сміттєзбірник.

Після дезинфекції приміщення слід опромінювати бактерицидними лампами.

1.10. Використане стоматологічне обладнання і інструментарій повинен підлягати передстерилізаційній очистці з метою видалення з них білкових, жирових, механічних забруднень, а також лікарських препаратів. Стоматологічний інструментарій, який застосовувався при гнійних операціях і при лікуванні інфекційних хворих перед стерилізаційним очищенням підлягає обов'язковому знезаражуванню 3% розчином перекису водню з миючими засобами при температурі 50 °С протягом 30 хв. чи «потрійним розчином» протягом 45 хв. Все, що контактувало з раною, кров'ю чи ін'єкційними препаратами, а також зі слизовою оболонкою (інструменти, перев'язочні матеріали, посуд тощо) повинно підлягати паровій, повітряній чи хімічній стерилізації.

1.11. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.12. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

- одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;
- підготувати необхідні для роботи інструмент та матеріали;
- провести огляд стоматологічного крісла, перевірити роботу обладнання на холостому ході;
- відрегулювати рівень освітлення.

2.2. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти про це безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Робоче місце слід постійно утримувати у чистоті та не захаращувати.

3.2. В сидячому положенні необхідно виконувати маніпуляції, які потребують тривалих, точних рухів, а також у разі вільного доступу до ротової порожнини. Стоячи слід виконувати операції, які супроводжуються значним фізичним зусиллям, а також короткотермінові операції у разі утрудненого доступу до порожнини рота.

3.3. Під час препарування каріозних порожнин та при обточуванні зубів швидкообртовими бормашинами чи турбінами, необхідно захищати органи дихання

чотиришаровими масками з стерильної марлі, від аерозолів, які при цьому утворюються. Маски слід міняти кожні 4 години та стерилізувати їх шляхом кип'ятіння упродовж 15 хв.

3.4. При роботі з фотополімеризаційною лампою для захисту очей слід користуватися захисними окулярами.

3.5. Роботи, пов'язані з забрудненням рук слиною, виділеннями з ран, збиранням і переносом плювальниць тощо слід проводити у гумових рукавичках.

3.6. При зніманні зубного каменю для захисту обличчя необхідно використовувати захисний щиток.

3.7. Підбір інструментів з дрібними робочими частинами (бурів, пульпоекстракторів тощо) необхідно, для зниження зорової напруги, виконувати за умови достатнього освітлення (біля вікна чи використовуючи лампу місцевого освітлення).

3.8. Після проведення гнійної операції для недопущення попадання інфекції необхідно обробити руки одним із наступних дезінфікуючих розчинів: 80 % етиловим спиртом; 0,5 % розчином хлоргікседин біоглюконату в 70 % етиловому спирті; 0,5 % (1,125 % по активному хлору) розчином хлораміну. Потім вимити їх теплою водою.

3.9. Під час виконання робіт, пов'язаних з препаруванням зубів, використанням ріжучого чи колючого інструментарію необхідно застосувати такі прийоми та методи праці, щоб не завдати пошкодження собі та пацієнту.

3.10. Знаходитись в приміщенні під час проведення знезараження повітря бактерицидними лампами не допускається.

3.11. При виявленні відхилень від нормального режиму роботи обладнання необхідно його вимкнути і повідомити про це безпосереднього керівника. Працювати на несправному обладнанні і самостійно усувати несправності не допускається.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Вимкнути електрообладнання.

4.2. Привести робоче місце в належний стан. Увесь медичний інструментарій здати медичній сестрі для стерилізації.

4.3. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття, інші ЗІЗ та помістити їх до місця зберігання.

4.4. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:

– загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;

– пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги.

5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

– обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не повинна призвести до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;

– при пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду;

– повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. У разі настання нещасного випадку:

– негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;

– перенести його в безпечне місце;

– визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати "швидку медичну допомогу".

5.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Зав. кафедри стоматологія

Ю.В. Лахтін

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань
охорони праці

М.М. Олада